

Dreamspace

Undervisningsvejledning 2

Introduktion

Denne øvelse handler om at arbejde kreativt med at få sat ord på kritikpunkter og ønsker til forandringer samt få ideer til løsninger.

Fremgangsmåde for elever, som arbejder i gruppe

(Se længere nede på siden, hvis du har eneundervisning med en elev)

Snak med eleverne om, at de skal i gang med en kreativ proces, hvor de, med udgangspunkt i deres egne perspektiver og oplevelser, skal finde på en masse ideer, og at ideerne gerne må være vilde.

Der er tre trin i øvelsen. Du kan tilpasse alle trin i øvelsen, så de passer til din elevgruppe. Det vigtige er ikke omfanget af øvelsen, men derimod at få afprøvet hvordan Dreamspace fungerer.

TIP

- Da øvelsen for nogle elever kan føles lang, kan det være en god idé at give eleverne lov til at "dimse" med ting undervejs, fx tegne.
- Vurderer du, det er bedst for eleverne at skrive de tre faser for sig selv, kan de skrive på hver deres papir og drøfte i fællesskab bagefter.

De tre trin i Dreamspace-øvelsen

Trin 1: Kritikfasen – hvad fungerer ikke på skolen

(Trin 1 tager ca. 15 min.)

I kritikfasen skal eleverne nævne alle de ting, de kan komme på, som de ikke synes fungerer på skolen. Det må gerne være både små og store kritikpunkter.

I øvelsen fungerer du som demokratifacilitator. (se evt. refleksionsøvelse nr. 1 *Hvad er en demokratifacilitator*). Hjælp eleverne med at skrive deres kritikpunkter ned på post-its, eller lad en af eleverne påtage sig opgaven. Eksempler på kritikpunkter kan fx være "der er for meget larm", "det er kedeligt at gå i skole", "stolene i klassen er dårlige", "der er for lidt fællesskab" eller "frokosten er dårlig". Når eleverne har nævnt forskellige kritikpunkter, skal de opdele deres kritikpunkter i nogle overordnede temaer. Hjælp evt. med at skrive temaerne på hvert sit papkort. Hæng temaerne op på en tavle eller væg, så alle kan se dem.

TIP: Brug metoden SnapLog som supplement i kritikfasen

Har I lidt ekstra tid i kritikfasen eller har eleverne svært ved at formulere noget, de ikke synes fungerer så godt på skolen, kan du bruge metoden SnapLog som en hjælp.

Snaplog er en sproglig sammensætning af "snapshot" og "logbog". Det er en metode, hvor eleverne tager billeder af ting, som de gerne vil sætte fokus på rundt omkring i skolen (dog ikke fotos af personer). I kan bruge SnapLog som en uddybning af Dreamspace. Billederne kan også være en ting, der symboliserer noget, de er kritiske overfor. Brug af symbolske billeder, kan understøtte fantasien. SnapLog kan fungere som en visualisering af elevernes kritikpunkter.

Metoden kan også bruges som forberedelse til selve Dreamspace, eller hvis I har brug for noget bevægelse undervejs i kritikfasen.

Trin 2: Drømmefasen

(Trin 2 tager ca. 20 min.)

Fortæl eleverne, at de nu skal drømme stort og komme med ideer til forandringen eller aktiviteten. Deres ideer må gerne være vilde og de skal ikke begrænse sig. Fasen handler om, at eleverne kommer med bud på drømmescenarier i forhold i skolen – hvad kunne man gøre, hvis alt var muligt i skolen? I denne fase gør det ikke noget, at idéerne ikke vil kunne realiseres.

Drømmefasen kan hjælpes på vej ved at bede eleverne om at vende deres kritikpunkter fra første fase til det modsatte. Man kan fx vende et udsagn som "skolens udflugter er kedelige" til drømmen "vi tager i Tivoli eller Legoland hver uge." Drømmefasen er med til at synliggøre, hvad eleverne godt kunne tænke sig.

Som i trin 1 sørger du for, at hver fantasi eller idé bliver skrevet op på papkort eller post-its. Brug en anden farve end de papkort/post-its fra kritikfasen for at tydeliggøre, hvad der er kritik og hvad, der er drømme

Når eleverne ikke kan komme på flere ideer, eller når du vurderer, at der er nok, samler I ideerne og hænger dem op på væggen. Ligesom i kritikfasen, kan I prøve at opdele i temaer.

Trin 3: Udvalgelsesfase

(Trin 3 tager ca. 20 min.)

Fortæl eleverne, at de i fællesskab skal blive enige om tre ideer fra drømmefasen, som de gerne vil arbejde videre med. Det vil være de ideer, der skal konkretiseres og omformes til 'rigtige' projekter eller aktiviteter. Ideerne eller drømmene skal, i en modificeret form, kunne realiseres på skolen (realiserbart i forhold til økonomi, tid, regler mv.). Vurder evt., om nogle ideer eller temaer fra drømmefasen kan slås sammen, hvis der er mange ideer.

For at gøre elevernes ideer fra drømmefasen mere konkrete og for at gøre vilde ideer mere realiserbare, kan du tegne en cirkel på en planche eller tavle, hvor ideerne kan placeres ud fra deres fantasifulhed.

Tegn en cirkel med tre ringe – se eksempel på hjemmesiden. Den inderste cirkel kaldes 'konkrete ideer', næste cirkel er de 'visionære/utraditionelle ideer'. De helt 'vilde ideer' placeres i den yderste cirkel.

Drøft med eleverne, om nogle af de utraditionelle eller helt vilde ideer kan justeres, så de kan flyttes ind i den inderste cirkel. Det kan hjælpe eleverne med at gøre deres ideer mere konkrete og finde frem til de tre ideer, som de skal blive enige om at sende til afstemning. De tre ideer eller forslag, som eleverne enes om, skal være konkrete og realiserbare. Det kan fx være, at faget matematik ikke kan afskaffes, men kan eleverne komme med en idé til, hvordan matematikundervisningen kunne gøres mere sjov og praksisbaseret?

TIP: Gør øvelsen mere aktiv

Er der behov for at gøre øvelsen mere aktiv, kan du, i stedet for at tegne de tre cirkler, etablere tre fysiske steder i lokalet, hvor eleverne kan placere deres ideer ud fra samme principper som de tre cirkler. På den måde kan ideerne også flyttes rundt, efterhånden som de konkretiseres.

Opsamling på hele øvelsen

Tal med eleverne om, hvordan det var at arbejde med Dreamspace.

- Hvad synes de, har været sjovt og hvad har evt. været svært?
- Hvordan var det at skulle komme med vilde ideer? Hvorfor?
- Hvordan var det at skulle lytte til hinandens ideer og drømme og bygge videre på dem, uden at komme til at kritisere, eller afvise idéen?
- Hvordan var det at skulle blive enige om tre forslag?
- Var der ting i øvelsen, som kunne gøres anderledes eller bedre en anden gang?

Fortæl og/eller aftal med eleverne, hvad der skal ske med resultaterne af Dreamspace. Hvad er næste skridt, og hvordan vil de blive involveret i det.

Fremgangsmåde for hele øvelsen for elever, som undervises alene

Gennemfør de to første faser, som de er beskrevet i øvelsesbeskrivelsen for elever der undervises i grupper. I fase tre (udvælgelsesfasen) finder eleven frem til tre ideer, som kan tages med videre til elevrådet, eller som kan drøftes mellem flere elever, hvis I ikke har et elevråd på skolen.

Opsamling

Tal med eleven om, hvordan det var at arbejde med Dreamspace.

- Hvad var sjovt og hvad var evt. svært?
- Hvordan var det at snakke om ting, der ikke fungerer så godt på skolen? Hvorfor?
- Hvordan var det at skulle komme med vilde ideer? Hvorfor?
- Var der ting i øvelsen, som kunne gøres anderledes eller bedre en anden gang?